

når man får sådan nogle oplysninger, kan man stille sig selv spørgsmålet: Kan det være rigtigt, at man har været i gang med en ombygning af udendørsarealerne i 7 måneder, og at de sindslidende ikke jævnligt er ude og få frisk luft af den årsag?

Lad mig også sige noget med hensyn til de lukkede afdelinger, sikringsanstalterne. Det er her, vi placerer de personer, som bliver dømt, fordi de i en tilstand af sindssyge har begået særdeles grove kriminelle handlinger og er så sindssyge, at man kan ikke have dem i fængslerne. Jeg vil godt have lov til at påpege, at så er det altså også meningen, at de personer skal blive på de lukkede afdelinger. Vi hører jævnlig, at lægerne, der er tilknyttet disse afdelinger, siger, at de ikke vil skærpe sikkerheden yderligere, fordi det ikke er et fængsel, men et psykiatrisk hospital. Her synes jeg, der er to ting, der ikke rimer ret godt sammen. Vi må kunne blive enige om, at de personer, der i et anfald af sindssyge begår meget grove kriminelle handlinger og bliver dømt til at skulle sidde på en sikringsanstalt, også skal blive der. Det må være et absolut krav, vi kan stille, og det håber jeg da også vi kan blive enige om.

Men afslutningsvis vil jeg sige, at Fremskridtspartiet har været tilfreds med debatten. Vi er tilfredse med de meldinger, vi har fået fra ministeren, vi er tilfredse med det forslag om motiveret dagsorden, der er stillet, og det vil vi støtte.

Bruno Jerup (EL):

Det er en meget vigtig forespørgsel, som jo i virkeligheden omfatter mange menneskers og familiers liv. Der findes vel næppe en familie, som ikke på et eller andet tidspunkt kommer i berøring med det psykiatriske system og de forhold, man byder medborgere med forskellige psykiske lidelser og sygdomme.

Historisk set har man også tacklet dette område ganske forskelligt, og i modsætning til, hvad man skulle forvente, har der faktisk været en stigning i brugen af tvang inden for psykiatrien. Der er en stigning i antallet af personer, der idømmes psykiatriske særforanstaltninger efter straffelovens § 68 og § 69. I bogen »Det Mindste Onde«, udgivet på forlaget Amalia, skriver en af forfatterne, Karl Bak:

»Psykiatrien er primært blevet et apparat til udøvelse af herredømmet over mennesker med afvigende tanker, følelser og adfærd. Et herredømme, som under visse betingelser har udvik-

let sig til regulær voldsudøvelse og mishandling.«

Grundlæggende er det jo den diskussion, vi til stadighed skal have i baghovedet, når vi snakker om det psykiatriske system: Hvordan sikrer vi, at det bliver et system, som grundlæggende tager udgangspunkt i den sindslidende som menneske og ikke som et apparat til magtudøvelse, som Karl Bak kalder det?

Et af de store problemer er distriktspsykiatrien, som er et af de største eksperimenter med mennesker, der er lavet inden for psykiatrien i Danmark. Jeg er overbevist om, at opbygningen af distriktspsykiatrien har været båret af nogle grundlæggende positive overvejelser, men samtidig var der specielt i amterne en modsat rettet tendens, nemlig ønsket om at kunne spare penge.

Når vi nu i dag ved, at der i forbindelse med indførelse af distriktspsykiatrien er kommet en øget hyppighed af selvmord blandt de psykisk syge, og når antallet af retspsykiatriske patienter vokser konstant, må man spørge, om det har noget at gøre med de strukturer, der er opbygget eller ikke er opbygget. Det er for det første ikke alle steder, udbygningen af distriktspsykiatrien er fuldendt, men samtidig har man heller ikke opbygget de netværk, der skal fungere sammen med distriktspsykiatrien. Et af de vigtige elementer er bl.a. lovfæstelse af minimumsrettigheder for de sindslidende. Denne gruppe er målt på en skala over indflydelse i bunden, og til trods for, at de ofte er meget velformulerede, har de svært ved at komme igennem med deres ønsker.

Derfor er det vigtigt, at vi benytter lejligheden til at fastslå, at noget af det, som bør overvejes i forbindelse med opfyldelse af det foreliggende dagsordensforslag, er fastsættelse af lovfæstede minimumsrettigheder, som den sindslidende, dennes pårørende og amterne og kommunerne kan forholde sig til. Allerede da man behandlede den nugældende psykiatrilov, blev det fra mange sider, herunder også fra Folketinget, tilkendegivet, at der skulle være nogle grundretigheder for psykiatriske patienter. Da loven kom ud af den politiske vridemaskine, var den immidlertid rensset for faktiske rettigheder. Politisk turde man ikke gribe ind i amternes sygehusplanlægning og lave en lov, som kunne forpligte til nogle udgifter på det psykiatriske område.

Jeg vil prøve at nævne nogle af de områder, hvor jeg mener, det er vigtigt, at man præciserer